

Grodno
№14 (449),
14 sierpnia 2016

www.slowo.grodnensis.by

Słowo Życia

GAZETA DIECEZJI GRODZIENSKIEJ

Światowe Dni Młodzieży – prawdziwe święto wiary

XXXI Światowe Dni Młodzieży z udziałem Ojca Świętego Franciszka odbyły się w Polsce w dniach 26–31 lipca. Główne wydarzenia miały miejsce w Krakowie – duchowej stolicy miłosierdzia Bożego, w mieście w sposób szczególny związanym z inicjatorem ŚDM – św. Janem Pawłem II. Mottem spotkania były słowa Pana Jezusa: „Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią” (Mt 5, 7).

• ciąg dalszy na str. 4–5

Kalendarz wydarzeń

15 sierpnia

Uroczystość Wniebowzięcia NMP.
Błogosławieństwo ziół i kwiatów.

24 sierpnia

Święto św. Bartłomieja, Apostoła.

26 sierpnia

Wspomnienie Najświętszej Maryi Panny
Częstochowskiej (Jasnogórskiej).

Intencje różańcowe

Sierpień

O trzeźwość w naszym społeczeństwie.
O rodziny rozbite i zniewolone chorobą alkoholizmu.
O rozwój w parafiach działalności pasterskiej
nad ratowaniem osób uzależnionych.

Programy redakcji katolickiej

„Głos Ewangelii”

Rozważania nad Słowem Bożym. Ukazuje się na Pierwszym Krajowym Programie Białoruskiego Radia w każdą niedzielę o godz. 8.00 w Grodnie na 96,9 FM, w Swistocz na 100.8 FM.

Wiadomości z Watykanu w języku białoruskim

Transmisja radiowa ze Stolicy Apostolskiej.
Codziennie o godzinie 22.10 na 98,1 FM – w Grodnie, Wołkowysku, Szczuczynie, Lidzie, Mostach i obok tych miast; na 99,2 FM – w Brześciu i obok niego; o godzinie 20.00 na krótkich falach 6185 i 11715 kHz; o godzinie 20.00 i 6.20 na satelicie „Eutelsat Hotbird 13” w programie „Radio Vaticana Telepace”. W każdą niedzielę o godzinie 8.55 na falach Pierwszego Krajowego Programu Radia Białoruskiego oraz w programie „Kultura” Radia Białoruskiego. W Internecie na stronie vatican.by.

SONDA (www.grodnensis.by)

Kiedy ostatni raz Pan(i) rozmawiał(a) z księdzem ze swojej parafii?

- w ciągu ostatniego miesiąca
- w ciągu ostatniego półrocza
- w ciągu ostatniego roku

- ponad rok temu
- w czasie mojego dzieciństwa i młodości
- nigdy

zagłosuj

„Dziękujemy Bogu, że daje nam przykłady ludzi młodych i odważnych!”. Papież Franciszek

ROZWAŻANIA ZE SŁOWEM BOŻYM

XX NIEDZIELA ZWYKŁA

Łk 12, 49–53

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Przyszedłem rzucić ogień na ziemię i jakże bardzo pragnę, żeby on już zapłonął! Chrystus mam przyjąć i jakiej doznaję udręki, aż się to stanie. Czy myślicie, że przyszedłem dać ziemi pokój? Nie, powiadam wam, lecz rozłam. Odtąd bowiem pięcioro będzie rozdwojonych w jednym domu: troje stanie przeciw dwojgu, a dwoje przeciw trojgu; ojciec przeciw synowi, a syn przeciw ojcu; matka przeciw córce, a córka przeciw matce; teściowa przeciw synowej, a synowa przeciw teściowej”.

ZWYCIĘSTWO JEZUSOWEJ MIŁOŚCI

Jezus Chrystus przychodząc na ziemię przynosi zbuntowanemu i rozdartemu światu pokój. Jednak nie wszyscy ludzie przyjmują ten Jezusowy dar. Nie wszyscy żyją we wzajemnej ku sobie miłości.

Chrystus przychodzi, aby położyć kres wszelkim rozłamom i rozbiciom, jakie panują w niejednej rodzinie ludzkiej, gdzie rodzice powstają przeciw dzieciom, dzieci przeciw rodzicom itd. Pragnie, aby między ludźmi zapanował pokój, żeby wszyscy poczuli się naprawdę wolni i szczęśliwi.

Przeżywając Jubileuszowy Rok Miłosierdzia jesteśmy zaproszeni w sposób szczególny do miłości. Mamy tyle na to okazji! Tylu ludzi Pan Bóg każdego dnia stawia na drodze naszego życia! Dajmy im miłość, wnieśmy do ich domów i rodzin Chrystusowy pokój, podarujmy prosty gest dobroci i przyjaźni naszym najbliższym. Tylko miłość ostatecznie zwycięży i zjednoczy wszystkich wokół Dawcy i Twórcy tej miłości, Jezusa Chrystusa.

XXI NIEDZIELA ZWYKŁA

Łk 13, 22–30

Jezus nauczając, szedł przez miasta i wsie, i odbywał swą podróż do Jerozolimy. Raz ktoś Go zapytał: „Panie, czy tylko nieliczni będą zbawieni?”. On rzekł do nich: „Usiłujcie wejść przez ciasne drzwi; gdyż wielu, powiadam wam, będzie chciało wejść, a nie będą mogli. Skoro Pan domu wstanie i drzwi zamknie, wówczas stojąc na dworze, zaczniecie kołatać do drzwi i wołać: «Panie, otwórz nam»; lecz On wam odpowie: «Nie wiem, skąd jesteście». Wtedy zaczniecie mówić: «Przecież jadalismy i piliśmy z Tobą, i na ulicach naszych nauczalesz». Lecz On rzecze: «Powiadam wam, nie wiem, skąd jesteście. Odstąpcie ode Mnie wszyscy dopuszczający się niesprawiedliwości». Tam będzie płacz i zgrzytanie zębów, gdy ujrzycie Abrahama, Izaaka i Jakuba, i wszystkich proroków w Królestwie Bożym, a siebie samych precz wyrzuconych. Przyjdą ze wschodu i zachodu, z północy i południa i siądą za stołem w Królestwie Bożym. Tak oto są ostatni, którzy będą pierwszymi, i są pierwsi, którzy będą ostatnimi”.

ZBAWIENIE OSTATECZNYM CELEM CZŁOWIEKA

Jezus przyszedł na ziemię po to, aby nas zbawić. Swoim pragnieniem zbawienia ogarnął wszystkich ludzi. Nikogo nie wykluczał od osiągnięcia ostatecznego szczęścia w niebie. Zbawienie, zdaniem Jezusa, nie jest sprawą łatwą. Przede wszystkim utrudnia je brak wiary i zatwardziałość ludzkiego serca. Wiara jest zasadniczym warunkiem zbawienia. Święty Paweł mówi, że bez wiary nie można podobać się Bogu (Hbr 11, 6).

Trzeba zdecydować się na wielki wysiłek, bo zbawienie nie spada na człowieka z nieba, ale jest owocem długotrwałej, a często i mozolnej naszej pracy. Trzeba nam wejść przez „ciasne drzwi”, które w języku biblijnym wyrażają trudności, które człowiek napotyka na drodze, zmierzającej do wyznaczonego celu.

„Usiłujcie...”! Nie ma taniego zbawienia, bo Królestwo Boże zawsze wiele kosztuje.

Ks. Jerzy Martinowicz

SŁOWO REDAKTORA

Redaktor naczelny gazety „Słowo Życia”

Ks. Jerzy Martinowicz urodził się 20 maja 1985 r. w Grodnie. Skończył Wyższe Seminarium Duchowne w Ełku (Polska). Świecenia prebiteratu otrzymał 29 maja 2010 r. w Grodnie z rąk ks. bpa Aleksandra Kaszkiewicza. Jest doktorantem Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Píše pracę doktorską na temat „Katolickie media instrumentem nowej ewangelizacji w odrodzeniu Kościoła na Białorusi”. W ciągu ostatnich pięciu lat pełnił postugę dyrektora służby informacyjnej przy Konferencji Biskupów Katolickich na Białorusi w Mińsku. Od sierpnia 2016 r. ks. bp Aleksander Kaszkiewicz mianował go redaktorem naczelnym diecezjalnej gazety „Słowo Życia”.

Pragniemy nadal kontynuować piękną historię

Pod koniec ubiegłego miesiąca byliśmy świadkami niezwykle wydarzenia. Tegoroczny lipiec przeszedł do historii nie tylko jako przygrzewający letnimi promieniami słońca, ale może jeszcze bardziej dzięki gorącości setek tysięcy serc młodych ludzi, którzy z całego świata przybyli na XXXI Światowe Dni Młodzieży do Krakowa. Nie zabrakło tam również kilkutysięcznej grupy z naszego kraju!

Młodzi ludzie przyjechali do Krakowa, aby pomodlić się z Ojcem Świętym Franciszkiem. Potrzebowali tego, żeby ktoś uwierzył, że są dobrymi ludźmi. A Papież właśnie tak zawsze myśli: młodzież jest naszą nadzieją! Wydarzenie to stało się prawdziwym świętem wiary i młodości naszego Kościoła oraz najpiękniejszym doświadczeniem w życiu młodzieży.

To nie przypadek, że owo świadectwo wiary młodych świata i głoszenie miłości Chrystusa rozbrzmiewało w Nadzwyczajnym Jubileuszowym Roku Miłosierdzia właśnie z Krakowa, skąd na cały świat rozeszło się orędzie o miłosierdziu Bożym. Młodzi ludzie z iskrą wyruszyli stamtąd na cztery strony świata,

aby dzielić się wiarą, być autentycznymi świadkami Jezusa Miłosiernego, który także i dzisiaj działa z wielką mocą i siłą.

Z takim młodzieńczym zapałem i entuzjazmem ja jako nowo mianowany redaktor naczelny naszej diecezjalnej gazety „Słowo Życia” pragnę podjąć się tego wezwania, które zostało mi powierzone przez Kościół. Jestem bardzo wdzięczny kapłanom, którzy tworzyli historię naszej gazety od 1997 r., na czele z moim bezpośrednim poprzednikiem – ks. Pawłem Sołobudą, który kierował redakcją przez ostatnie siedem lat.

Przed obecnym zespołem redakcyjnym jest jeszcze wiele pracy. Pragniemy dotrzeć do wszystkich naszych czytelników i wraz z innymi

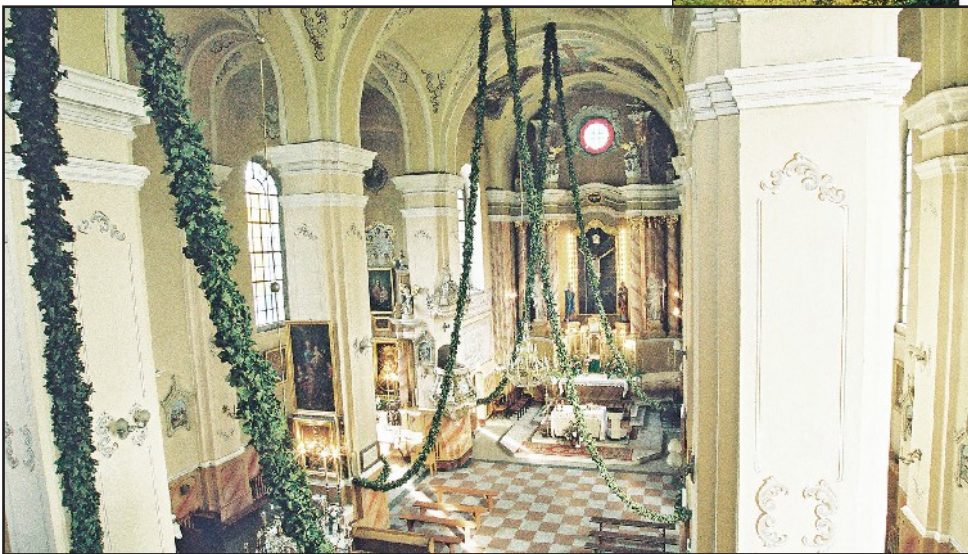
mediami katolickimi naszego kraju nadal uparcie wskazywać na tablice Dekalogu i chrześcijańskie wartości oraz bronić korzeni Europy. Będziemy poszukiwać nowych form głoszenia Ewangelii w świecie pełnym sprzeczności, gdzie ludzie żyją w ciągłym pośpiechu. Z jeszcze większym zapałem będziemy odnajdywać ślady Boga w codzienności i docierać do współczesnych świadków wiary naszych ziem. Poprzez to chcemy pokazać, że nasza błogosławiona ziemia, zroszona krwią męczenników, ma wartościowych ludzi, którzy kochają Pana Boga i starają się prowadzić godne chrześcijańskie życie. Z czasem redakcja proponuje nowe rubryki, nowe twarze, nowe nazwiska...

Bardzo serdecznie witam czytelników i zapraszam chętnych do twórczej współpracy. Dołączmy razem wiele starań, aby nasze „Słowo” rzeczywiście stało się dla każdego „Życiem”. Niech nasza diecezjalna gazeta stanie się gościem każdej katolickiej rodziny!

DEKANAT LIDA

Według archiwum
diecezji grodzieńskiej

Lida Kościół farny Podwyższenia Krzyża Świętego

Wygląd wewnętrzny świątyni

● [ciąg dalszy z poprzedniego numeru](#)

Wnętrze, ozdobienie którego stworzył w latach 1765–1770 znany architekt Jan Krzysztof Glaubitz, jest podzielone na trzy nawy czterema podporami i przykryte systemem sklepień kolebkowych na łękach sklepiennych z lunetami. Na sklepieniach w barokowej wzorzysto-dekoracyjnej oprawie są przedstawione wafki „Podwyższenie Krzyża Świętego”, „Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny”, „Zwastowanie”. Sklepienia są ozdobione wzorzystymi motywami.

W kościele mieści się osiem ołtarzy. Ołtarz główny w stylu rokoka jest rozczłonkowany czterema kolumnami i parzystymi pilastrami korynckimi pomalowanymi na kształt marmuru. W centrum znajduje się duże gipsowe Ukrzyżowanie, stworzone przez wileńskiego artystę Zimadro i ofiarowane w 1861 r. przez Stanisława Wolskiego (w 1777 r. znajdował się tutaj obraz Matki Bożej Różańcowej ze starego kościoła, w otoczeniu 123 wotów). Obok kolumn są postacie świętych apostołów Piotra (po lewej) i Pawła (po prawej), Najświętszej Maryi Panny (z lewej) i apostoła Jana Teologa (z prawej). W

1777 r. – św. Stanisława i św. Kazimierza, w 1882 r. – św. Zofii i św. Kazimierza. W drugiej kondygnacji umieszczony jest obraz „Ostatnia Wieczerza”. Ołtarz jest zakończony stiukowymi chmurami wokół okrągłej lukarny (w 1777 r. tutaj znajdował się monogram Imienia Maryi). W zakończeniach naw znajdują się dwukolumnowe piętrowe boczne ołtarze zakończone płaskorzeźbionymi obrazami serafinów w chmurach, również w stylu rokoka. Po lewej stronie mieści się ołtarz Matki Bożej Ostrobramskiej. Obraz namalowany w 1847 r. przez malarza Oziebrowskiego na desce dębowej i przekazany świątyni szlachcicem Janem Andruszkiewiczem. W 1777 r. był tu obraz Pana Jezusa około słupa ze starego kościoła. W drugiej kondygnacji ołtarza – obraz Matki Bożej Szkaplerznej (w 1882 r. na tym miejscu znajdował się obraz Matki Bożej Różańcowej). Po prawej – ołtarz z obrazem św. Franciszka (w 1777 r. był tu obraz św. Jana Nepomucena) i figurą Najświętszego Serca Pana Jezusa. Na górze – obraz św. Tekli (w 1882 r. był tu obraz Matki Bożej Szkaplerznej). Dwa ołtarze zainstalowane przy

najbliższych do prezbiterium podporach. Po lewej stronie znajduje się ołtarz z obrazem Matki Bożej Lidzkiej (Różańcowej, który według legendy przywieźli do Lidy pierwsi zakonicy franciszkanie w 1376 r. z Wizny). Na tym miejscu w 1882 r. znajdował się obraz św. Kazimierza, namalowany przez artystę Mirskiego i w 1855 r. ufundowany przez ks. dziekana Dionizego Chlewińskiego. Na górze – obraz św. Józefa (w 1882 r. obraz znajdował się w prawym bocznym ołtarzu, namalowany przez artystę Mikulskiego i w 1853 r. ofiarowany przez ks. dziekana Chlewińskiego). Po prawej – ołtarz z obrazem św. Teresy (w 1882 r. był tu obraz św. Tekli), na górze – obraz Matki Bożej Miłosierdzia. Jeszcze dwa barokowe ołtarze ustawione przy ścianach kościoła: z lewej – św. Antoniego, po prawej – św. Stanisława Biskupa. Obraz namalowany przez artystę Mirskiego i w 1856 r. ofiarowany przez ks. dziekana Chlewińskiego. Kolejny ołtarz – Matki Bożej z Lourdes – umieszczony w niszy ściany chórów, po prawej stronie od wejścia (w 1777 r. był tu ołtarz św. Barbary).

Nad wejściem znajdują się

Wygląd zewnętrzny

chóry z organami dziesięciogłosowymi z trzema miechami. Za ołtarzem w ścianie znajdują się schody prowadzące do krypty (groby usunięto w 1846 r.). Kompleks kościoła z oddzielnie zbudowaną dzwonnica została otoczony kamiennym ogrodzeniem z barokową bramą. Dzwonnica zniknęła jeszcze w XIX w., ogrodzenie rozebrano w okresie powojennym. Przy kościele działała szkoła parafialna, a z 1624 r. również bractwo różańcowe. Były także dwa przytulki: kamienny szpital w pobliżu kościoła (zbudowany w drugiej połowie XVIII w., przebudowany w 1851 r. na środki Konstancji Bystryckiej) i drewniany przy cmentarzu parafialnym.

W 1928 r. kościół został poświęcony przez arcybiskupa wileńskiego Romualda Jałbrzykowskiego. Przed II wojną światową lidzka parafia liczyła prawie 14 tys. wiernych (nie biorąc pod uwagę parafii Lida-Słobódka). Do kościoła farnego z XVIII w. należały kościoły filialne w Krupowie i Kirianowcach, w XIX w. – kaplica w Ostrowie, Przepieczycach, Czechowcach i na cmentarzu parafialnym. W 1920 r. dołączyła się kaplica w więzieniu miejskim, a w 1930 r. – kaplica w Ćwiermach, lecz zniknęła kaplica w Czechowcach. Od 1922 r. proboszczowi w parafii pomagały siostry ze Zgromadzenia Córek Maryi Niepokalanej.

Kościół Podwyższenia Krzyża Świętego działał również w latach panowania władzy radzieckiej. Został zaliczony do zabytków architektury o znaczeniu krajowym.

Jesteśmy całkiem Twoi, Maryjo!

Uroczystości ku czci Matki Bożej Kongregackiej odbyły się 4–5 sierpnia w kościele katedralnym pw. św. Franciszka Ksawerego w Grodnie. Liczni wierni w ciągu dwudziestu czterech godzin nieustannie trwali przed cudownym obrazem, wychwalając wielkość Matki Najświętszej i wznosząc modły o Jej wstawiennictwo i pomoc.

Zgodnie z tradycją uroczystość na cześć Matki Bożej Kongregackiej poprzedziło czuwanie modlitewne, w którym wzięli udział przedstawiciele wszystkich parafii miasta. Punktem kulminacyjnym święta była odpustowa Msza św., której przewodniczył biskup Witebski Oleg Butkiewicz.

Zwracając się do licznych wiernych, którzy zgromadzili się na nabożeństwie, hierarcha podkreślił wyjątkową rolę Maryi w życiu każdego

człowieka. Biskup zaznaczył, że Matka Boża opiekuje się nami, a my musimy dbać o to, aby wiara, którą zachowało i przekazało nam starsze pokolenie, nadal formowała życie społeczeństwa. „Dzisiejszy świat potrzebuje świadków Jezusa Chrystusa, którzy nie nauką ani słowem, lecz zwykłym życiem codziennym świadczą o swojej wierze, o Królestwie Bożym, bramy którego otworzył dla świata Jezus. Niech Matka Boża i Jej wstawiennictwo pomoże nam trwać

w jedności z Chrystusem, a przez to – w radości Jego Królestwa” – powiedział hierarcha.

Ponadto biskup wezwał obecnych zawierzyć Matce Bożej swoje serca, myśli, troski życiowe i wznosić do naszej Orędowniczki w niebie modlitwy z prośbą o obronę od wszelkiego zła.

Na zakończenie uroczystości przedstawiciele grupy modlitewnej Matki Bożej Kongregackiej zczyli ks. bp. Olegowi Butkiewiczowi, aby Maryja zawsze otaczała go swą matczyną miłością, a także zobowiązali się pamiętać o nim w swoich modlitwach. Na znak wdzięczności proboszcz parafii katedralnej ks. Jan Kuczyński wręczył biskupowi kopię obrazu.

Nieoddzielną częścią uroczystości ku czci Matki Bożej Kongregackiej jest procesja z kopią cudownego obrazu

CUDÓW NIE TRZEBA SZUKAĆ DALEKO

Właśnie tak mówią grodzieńscy wierni, którzy z nadzieją i pokorą modlą się przed cudownym obrazem Matki Bożej Kongregackiej. Są przekonani, że w trudnych chwilach, których nie brakuje w życiu każdego człowieka, można przyjść do Maryi, szczerze poprosić i uzyskać potrzebnych łask.

Jak zauważa ks. Jan Kuczyński, ksiądzka, w której zapisywane są cuda dokonane przez wstawiennictwo Matki Bożej Kongregackiej, co roku uzupełnia się o nowe historie. „Przed cudownym obrazem zawsze ktoś się modli – mówi proboszcz parafii. – Ludzie przychodzą do Maryi z różnymi intencjami: ktoś prosi o uzdrowienie fizyczne, ktoś o duchowe. I cuda się zdarzają. Pamiętam historię, kiedy przed obrazem Matki Bożej modlił się młody chłopak, którego czekała trudna operacja na serce. Później pojechał na ponowne badanie lekarskie i okazało się, że operacja nie jest już potrzebna, ponieważ jest on całkowicie zdrowy. Również pamiętam przypadek z kobietą w stanie błogostawionym, której ze względów medycznych konieczne było dokonać aborcji. Ona, zmartwiona, przysłała do katedry prosić o radę. Jeden z naszych księży poradził kobiecie oddać się pod opiekę Matki Bożej Kongregackiej i powierzyć Jej swoje dziecko. Kobieta modliła się przez długi czas. W rezultacie urodził się zdrowy chłopiec, którego ochrzczono i nazwano Jarosławem. Jednym z ostatnich udokumentowanych cudów jest uzdrowienie dziecka. Chłopczyk, który urodził się w grodzieńskim szpitalu, po kilku dniach nagle przestał oddychać. Lekarze zbadali dziecko i ze współczuciem powiedzieli rodzicom przygotować się na najgorsze. Babcią dziecka gorliwie modliła się przed cudownym obrazem Matki Bożej. W szpitalu chłopca ochrzczono, a już za godzinę dziecko czuło się dobrze i odłączono go od respiratora płuc. Teraz mały Sergiusz jest zdrowy i niedawno obchodził swoje pierwsze urodziny”.

Według księdza proboszcza wdzięczni wierni, którzy otrzymują uzdrowienie, wracają do świątyni, aby zostawić swoje świadectwa w „Księdze cudów”, przynosząc wota: złote i srebrne łańcuszki, różańce, krzyżki, wota w kształcie serc i inne.

Dla sceptyków, którzy całkowicie zaprzeczają istnienie cudów, opisane wyżej historie mogą wydawać się niewiarygodnymi. Jednak dla ludzi, którzy poznali łaskawą pomoc Matki Bożej i pozbyli się cierpień fizycznych i duchowych, będą one kolejnym dowodem wszechmocy naszej Orędowniczki w niebie i Jej nieskończonej matczynej miłości.

Kinga Krasicka

UCZYNEK WZGLĘDEM CIAŁA BLIŹNIEGO. GŁODNYCH NAKARMIĆ

materialnych, nieudolne wykorzystanie zasobów.

Często ludzie pokutujący od nędzy i ubóstwa wstydzą się przyznać do swojej sytuacji życiowej i poprosić o pomoc. Chowają swą biedę, gdyż boją się osądzenia ze strony innych ludzi. Dlatego więc, żeby dojrzeć potrzebującego, trzeba mieć otwarte oczy i serce, spoglądać na bliźniego nie z pogardą, lecz z szacunkiem do jego godności.

Niektórzy ludzie odczuwają opuszczenie, zagubienie, beznadzieję i po prostu się boją prosić o pomoc. Wielu używa alkoholu, żeby „zagłuszyć” swój strach, stać się bardziej odważnym i uporczywym. To ich nie usprawiedliwia, lecz i nie powinno być przyczyną dla obojętności ze strony innych ludzi. Warto uświadomić sobie, że ubóstwo nie jest przestępstwem. W podobnej sytuacji jutro może okazać się każdy. „Umiejcie patrzeć na twarze tych ludzi, spojrzeć im w oczy, uściśnąć rękę, dojrzeć w nich ciało

Chrystusa” – mówi papież Franciszek.

Miedzy innymi w przypowieści o Sądzie Ostatecznym Jezus jako pierwszy uczynek wylicza właśnie zaspokojenie głodu: „Byłem głodny, a daliście mi jeść” (Mt 25, 35). I obiecuje ludziom nieobojętnym na biedę bliźniego wieczną nagrodę Królestwa Niebieskiego. Sam Zbawiciel daje człowieczeństwu przykład troski o innych. Gdy z wielkim tłumem znajdował się na miejscu odludnym, powiedział do uczniów: „Wy dajcie im jeść!” (Mk 6, 37), po czym rozmnożył chleby i ryby. Jezus nie zaniedbywał potrzeb fizycznych, w tym również nakarmienia głodnych.

Pierwszy, kto zaczął spełniać ten uczynek miłosierdzia, był... Bóg. Po stworzeniu człowieka rzekł: „Oto wam daję wszelką roślinę przynoszącą ziarno po całej ziemi i wszelkie drzewo, którego owoc ma w sobie nasienie: dla was będą one pokarmem” (Rdz 1, 29).

Głębiej rozpatrując ten uczynek miłosierdzia rozumiemy, że „nie samym chlebem żyje człowiek”. Nie wolno w równym stopniu zapominać o pokarmie duchowym. Głodnych nakarmić to nie tylko podzielić się z kimś jedzeniem. To też zaspokoić głód spotkania z Bogiem i głód spotkania z człowiekiem. Ludzie mogą odczuwać brak czułości, nadziei, uwagi. „Pokarmem” tutaj nie będą tylko słowa, ale też sama bliskość i czułość.

Jezus z kolei zapowiada, że ma pokarm prawdziwy i nieprzemijający, a kto go

spożyje, będzie żył na wieki (por. J 6, 55). Tym pokarmem jest Jego Ciało. Od Ostatniej Wieczerzy chrześcijanie spotykają się, by przypominać sobie i powtarzać słowa, które Jezus wypowiedział przed śmiercią: „Bierzcie i jedzcie”.

Bóg nigdy nie zostawi człowieka głodnego, lecz wraz z tym On żąda naszego udziału w tej świętej sprawie. Każdy z nas ma prawo dokonać własnego wyboru, chrześcijanin zaś jest powołany do robienia wyłącznie poprawnych wyborów.

Angelina Pokaczajło

5 powodów, aby spełnić uczynek miłosierdzia:

1. Celem gestu dobroczynnego jest podtrzymywanie życia, jakie podarował nam Stwórca.
2. Jedzenie to podstawa życia ludzkiego.
3. Głód należy do tych potrzeb, których zaspokojenia nie wolno odkładać.
4. Niezaspokojony głód może spowodować śmierć.
5. Człowiek nieobojętny zazna błagostawieństwa Bożego.

Mimo rozwiniętej technologii i nadmiaru produkcji żywności istnieją setki milionów ludzi, którzy nie dojadają i umierają z głodu. Dzisiaj w świecie głoduje każdy dziewiąty człowiek! I są to nie tylko liczby, jak zauważa papież Franciszek, „są to ludzie, nasi bracia i siostry”. Ojciec Święty nazywa głód „skandalem obciążającym słabość naszego człowieczeństwa” i wzywa świat otworzyć oczy na potrzeby bliźniego.

Ilość ludzi cierpiących niedostatek i głód mówi o tym, że są oni wokół nas: w rodzinie, wśród znajomych lub nieznajomych, w mieście, w kraju, w świecie. Przyczyny na to mogą być różne: zły urodzaj, brak środków

Ks. Witali Sidorko

Opieka społeczna prawie każdego kraju europejskiego doprowadziła do tego, że umrzeć z głodu jest praktycznie niemożliwe. Jednak z drugiej strony, pewność tego, że o bliźniego zadba państwo lub jedna z wielu organizacji charytatywnych, może doprowadzić do pocucia ludzkiej obojętności w stosunku do potrzeb innego człowieka. Z kolei chrześcijanin powinien zauważać głód bliźniego. Powinniśmy ofiarować coś dla biednych, ale także dla tych „głodnych”, którzy mogą mieszkać z nami pod jednym dachem lub pracować obok nas. Chwila uwagi, dobre słowo, uśmiech, jakiś życzliwy drobny prezent przygotowanej kawy lub kolacji może okazać się dla bliźniego właśnie tym uczynkiem miłosierdzia, którego tak bardzo potrzebuje.

SŁOWO DLA ŻYCIA

Papież Franciszek

Kiedy w życiu zdarza nam się, że mierzymy nisko zamiast wysoko, może nam pomóc ta wspaniała prawda: Bóg jest wierny w miłości względem nas, a nawet nieustrasliwy. Pomoże nam myśleć, że kocha nas bardziej, niż my kochamy samych siebie, że wierzy w nas bardziej, niż my wierzymy w siebie, że zawsze nam „kibicuje”, jako najbardziej niezłomny z fanów. Zawsze czeka na nas z nadzieją, nawet gdy zamykamy się w naszych smutkach, ciągle rozpamiętując doznane krzywdy i przeszłość. Ale przywiązanie się do smutku nie jest godne naszej postury duchowej! Jest to w rzeczywistości jakiś „wirus”, który zaraża, który zamyka wszelkie drzwi, który uniemożliwia rozpoczęcie życia na nowo, ponowny start. Bóg jest jednak nieustrasliwy w nadziei: zawsze wierzy, że możemy się podnieść i nie poddaje się, widząc nas przygaszonych i bez radości. Jesteśmy bowiem zawsze Jego umiłowanymi dziećmi. Pamiętajmy o tym na początku każdego dnia. Warto, abysmy co rana mówili w modlitwie: „Panie, dziękuję Ci, że mnie kochasz; spraw bym zakochał się w moim życiu!”. Nie w moich wadach, które muszą być poprawione, ale w życiu, które jest wielkim darem: jest ono czasem, aby kochać i być kochanym.

Fragment homilii wygłoszonej podczas Mszy św. na Campusie Misericordiae w Brzegach

Ks. bp Aleksander Kaszkiewicz

Każde powołanie jest darem dla samej osoby powołanej, jak i dla całego Kościoła. Obdarowując człowieka wybranego łaską powołania, Pan Bóg daje mu szansę osobistego uświęcenia, ustanowienia szczególnej duchowej łączności z Jezusem Chrystusem, do budowania własnego życia według najwyższych ideałów Ewangelii. W Kościele każdy powołany ma określoną misję do wykonania i wzbogaca sobą i swoim posłannictwem całą społeczność wyznawców Chrystusa.

Fragment homilii wygłoszonej podczas Mszy św. na spotkaniu przedstawicieli Franciszkańskiego Zakonu Świeckich

Ks. abp Tadeusz Kondrusiewicz

Miłosierdzie Boże nie zna granic i może do niego uciec się każdy. Tylko ten, kto nie zwraca się do Boga z prośbą o miłosierdzie, nie pozna go, podobnie jak człowiek, który chroni się przed słońcem, nie dozna jego światła i ciepła. Miłosierdzie jest znakiem Boga, a nawet Jego imieniem – mówi papież Franciszek. Dlatego i my, stworzeni na obraz i podobieństwo Boga, również powinniśmy być miłośnikami.

Fragment homilii wygłoszonej w XV Niedzielę zwykłą

◆ Papież Franciszek napisał przedmowę do książki „Jak kochają ci, którzy nie są kochani” (*Amiamo chi non è Amato*), poświęconej błogostawionej Matce Teresie z Kalkuty. „Pozostańcie w Panu i kochajcie, jak On was kocha, bądźcie budowniczymi mostów, aby zniszczyć logikę podziałów, obcości i strachu; nie krępujcie się wyjść na przeciw życiu, które jest darem Boga” – napisał Papież. Książka ukazała się 23 lipca i już pojawiła się na półkach w księgarniach.

◆ Kongregacja Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów zatwierdziła oficjalnie trzech małych błogostawionych męczenników z Tlaxcali jako patronów dzieci meksykańskich. Błogostawieni Krzysztof, Antoni i Jan, zamordowani w okrutny sposób w latach 1527–1529, należeli do pierwszego pokolenia osób ewangelizowanych przez franciszkanów i dominikanów wkrótce po zdobyciu tych ziem przez Hiszpanię. Zginęli w strasznych męczarniach z rąk członków swych rodzin bądź rówieśników za to, że jako katolicy zwalczali pogańskie bałwochwalstwo i sprzeciwiali się wielożństwu.

◆ W dniach 18–20 września w Asyżu odbędzie się IV Światowy Dzień Modlitw o Pokój. Poinformowała o tym katolicka Wspólnota św. Idziego. Czołowi przedstawiciele Kościołów i religii zgromadzą się, by z międzyreligijnego punktu widzenia wspólnie zastanowić się nad wyzwaniem współczesnego świata. W centrum obrad – problematyka terroryzmu i migracji. Po raz pierwszy na spotkanie modlitewne do Asyżu zaprosił papież Jan Paweł II przed 30 laty, w 1986 roku. Ostatnie spotkanie odbyło się z inicjatywy Benedykta XVI w październiku 2011 roku.

◆ Po zwycięstwie piłkarskiej reprezentacji Portugalii na Mistrzostwach Europy trener Fernando Santos podziękował Bogu za sukces. Przyznał się, że przed każdym meczem zawierzał swoich piłkarzy Chrystusowi. W dzień finału rano przeczytał fragment z Ewangelii według św. Mateusza, decydując, że użyje go na spotkaniu przed meczem. „Poprosiłem swoich zawodników, aby byli «czyści jak gołębie i uważni jak węże»” – oświadczył w wywiadzie dla portugalskich dziennikarzy Santos. Drużyna wygrała w finale 1:0 w dogrywce. Portugalczycy nazwali trenera reprezentacji „mężem wiary”.

◆ Zamordowanie w Saint-Etienne-du-Rouvray miejscowego kapłana ks. Jacquesa Hamela do 14 zwiększyło liczbę ludzi Kościoła, którzy w tym roku zginęli w służbie dla Chrystusa. Połowę ofiar stanowią kapłani, pozostali to 5 sióstr zakonnych i 2 świeckich współpracowników Caritas. Do mordów doszło na 4 kontynentach w 10 krajach. W roku ubiegłym zamordowano 22 pracowników duszpasterskich. Rok wcześniej było 26 ofiar, w 2013 r. – 22 i w 2011 r. – 13.

credo-ua.org; niedziela.pl
pch24.pl

Angelina Pokaczajło

BYĆ ZNAKIEM NADZIEI

Światowe Dni Młodzieży stały się świętem kolorów, twarzy, wydarzeń. Mimo bariery językowej uczestnicy mieli w sobie wolę braterstwa i chęć budowania mostów. Zapewne każdy przybył tu ze swoimi ranami, rozmaitymi pytaniami, ale przede wszystkim z radością spotkania.

Tradycyjnie już symbolicznym obrazem Dni Młodzieży było wielobarwne morze flag, którymi wymachiwali uczestnicy.

Jak to wspaniale, kiedy flagi krajów pozostających ze sobą w konflikcie powiewają jedna obok drugiej, gdyż właśnie tak wygląda budowanie mostów i naszej przyszłości.

Nowe pokolenie młodych ludzi, spadkobierców i kontynuatorów ŚDM, z pewnością odpowiedziało na wyzwania dnia dzisiejszego znakiem nadziei. W dzisiejszym świecie, objętym różnymi konfliktami i zagrożeniami ataków terrorystycznych („wojny w kawałkach”, jak często powtarza Ojciec Święty Franciszek), bardzo potrzebne są braterstwo, bliskość, dialog, przyjaźń i służba.

MIŁOŚCIĄ ZMIENIAĆ OBlicze ZIEMI

Młodzi ludzie byli zachwyceni przemówieniami

miłości i czyn zmieniali oblicze ziemi, swoje serca i innych ludzi, służąc sobie we wzajemnej miłości.

Papież mówił o miłosierdziu i o potrzebie pochylenia się nad słabym człowiekiem. „Jesteśmy powołani, aby służyć Jezusowi Ukrzyżowanemu w każdej osobie zepchniętej na margines, by dotknąć Jego błogostawionego ciała w człowieku głodnym, spragnionym, nagim, więzionym, chorym, bezrobotnym, prześladowanym, uchodźcy, imigrancie” – udokładniał Papież. I zapewniał młodzież prosić o łaskę zrozumienia tego, że bez miłosierdzia Bożego człowiek nie może uczynić.

butów, które pomogą ci chodzić po drogach, o jakich ci się nigdy nie śniło, ani o jakich nawet nie pomyślałeś; po drogach, które mogą otworzyć nowe horyzonty, nadających się do zarażania radością, tą radością, która rodzi się z miłości Boga”. W tych słowach Ojciec Święty wyjaśnia, że takiej zmiany w życiu możemy dokonać wtedy, kiedy w sercu pocujemy smak przygody. Wiedzą o tym młodzi, którzy należą do różnych wspólnot młodzieżowych istniejących przy swoich parafiach, oraz pielgrzymi, którzy wyruszają w drogę. Ale często tego zupełnie nie rozumieją ci, którzy trwają zamknięci w swoich pokojach z komórką, komputerem, telewizorem.

NAŚLADOWAĆ MIŁOSIERDZIE BOGA

Również wtedy prowadzimy życie pozabawione przygody, kiedy w nim jest miejsce tylko na pracę i dom. Papież proponuje „pójść na ulice, naśladować «szaleństwo» naszego Boga”. „Zadowolony w Panu nie zadowala się życiem przeciętnym, ale płonie pragnieniem świadectwa i dotarcia do innych; lubi ryzyko i idzie nowymi drogami, otwarty i wierny trasom wskazanym przez Ducha Świętego: przeciwny wegetacji, uradowany z ewangelizacji” – mówi Ojciec Święty. On kilkakrotnie powtarzał młodym: „Kościoł dziś na was patrzy. Więcej powiem – świat dzisiaj na was patrzy”.

Światowe Dni Młodzieży dobiegły końca, ale świat nadal spogląda na twarze chłopców i dziewcząt, którzy zaufali Jezusowi. Chcemy wierzyć, że potrafią być ze słabszymi i opuszczonymi, cieszyć się z różnorodności, budzić w sobie głos Pana, wraz z Nim zamieniając swoje życie w przygodę.

CIEKAWY FAKTY

• ŚDM „w miniaturze” zostały zorganizowane w dniach od 28 do 31 lipca w Hawanie. Kubańska młodzież, która z różnych powodów (ekonomicznych i politycznych) nie mogła dostać się na spotkanie do Krakowa, duchowo zjednoczyła się z tymi wydarzeniami w stolicy swojej republiki. Program został opracowany na wzór krakowskich ŚDM: katecheza, Droga Krzyżowa i przejście przez Bramę Miłosierdzia. Jak zauważa młodzież kubańska, nic nie mogło przeszkodzić jej przeżywać to doświadczenie. Młodzi ludzie czuli się w jedności z Papieżem i rówieśnikami, zebranymi na XXXI ŚDM.

• Podczas papieskiej Mszy kobieta w stanie błogostawionym urodziła dziewczynkę. Razem z koleżanką przyszła wziąć udział w Eucharystii z Papieżem. Po Ewangelii kobieta poczuła ból, choć do terminu porodu było jeszcze daleko. Karetką ją przewieziono do szpitala, a jej koleżanka pozostała, aby przyjąć Komunię Świętą w intencji dziecka. Papież został poinformowany o tym przypadku. Przez rzecznika przekazał kobiecie swoje błogostawieństwo. Dziecko urodziło się w Częstochowskim szpitalu o godzinie 14.31, na krótko przed Godziną Miłosierdzia. Rodzice dali córce podwójne imię Klara-Franciszka i nawet żartowali, że Papież musi stać się ojcem chrzestnym dla ich dziewczynki.

• Samochody, w których Ojciec Święty porusza się po Polsce podczas ŚDM, trafiają na aukcję. Można je będzie kupić razem z tablicami rejestracyjnymi o kolejnych numerach: od K1 do K4 POPE. Na pamiątkę znajdują się na nich oznaczenia z watykańskich tablic rejestracyjnych. Uzyskane ze sprzedaży środki zostaną przekazane krakowskiemu Caritas na wyposażenie Domu Miłosierdzia i Domu Chleba w Brzegach oraz zakup mobilnej kliniki do obozu uchodźców w Libanie. W takim samym celu na aukcję trafią haftowana stuła i buty ręcznie wykonane, wręczone Papieżowi na zakończenie ŚDM.

ŚDM, w których wzięli udział młodzi z różnych zakątków Białorusi, obfitowały w wielkie, duchowe przeżycia

ŚDM 2016 W LICZBACH

• W Drodze Krzyżowej z Ojcem Świętym Franciszkiem wzięło udział około 800 tys. osób. Na nocnym czuwaniu modliło się około 1,6 mln młodych ludzi, a na uroczystej Mszy św. z Papieżem na zakończenie Dni Młodzieży organizatorzy doliczyli się ponad 2,5 mln osób.

• W krakowskich uroczystościach wzięło udział około 1,2 tys. kardynałów i biskupów, w tym także 6 biskupów z Białorusi, oraz około 13 tys. kapłanów z całego świata.

• Podczas powitania w procesji z flagami przeszli przedstawiciele z 187 krajów, które brały udział w ŚDM.

• Centralnym wydarzeniem towarzyszyły orkiestra i chór składający się z 400 osób.

• W ramach Festiwalu Młodzieży odbyło się około 250 programów edukacyjnych, kulturalnych i sportowych, przygotowanych przy udziale licznych chrześcijańskich artystów świata. Imprezy odbywały się na 27 scenach Krakowa.

• Zgodnie z tradycją, na prywatnym obiedzie z Papieżem zebrano się 12 przedstawicieli z różnych kontynentów. Wszyscy młodzi ludzie – aktywni działacze krakowskiego wydarzenia. Spotkanie przy wspólnym stole trwało 1,5 godziny.

• W Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach przedstawiono obraz Jezusa Miłosiernego, złożony z 15 tys. zdjęć nadesłanych młodymi wiernymi z całego świata. Praca nad tworzeniem obrazu o wymiarach 5,9 x 2,5 m trwała 110 dni.

• W ciągu ostatniej doby policja dyżuruwała w ponad 300 miejscach, przeprowadziła 119 eskort, z których 110 były związane z wizytą Papieża i ważnych gości. Nie odnotowano ani jednego przypadku, który by stanowił zagrożenie.

• W trakcie ŚDM pomoc medyczną otrzymało około 9 tys. osób. W większości uczestnicy cierpieli z powodu przegrzania na słońcu, drobnych skaleczeń, ukąszeń owadów i problemów z trawieniem.

• Z okazji ŚDM i wizyty Papieża poczta Polska wydała znaczek z wizerunkiem Papieża. Znaczki o nominale 2,5 zł wydane w nakładzie 1,8 mln sztuk, o wartości 6 zł – 600 tys. sztuk.

Około dwóch lat temu na spotkanie naszego duszpasterstwa młodzieży w Krakowie, gdzie obecnie studiuje, zawitała ekipa organizatorów Światowych Dni Młodzieży. Oni zachęcali do uczestniczenia w wolontariacie. Już wtedy wiedziałem, że chcę być częścią tego wspaniałego wydarzenia. Lecz tak się stało, że moja osobista przygoda wolontariacka zaczęła się dopiero parę tygodni przed oficjalnym rozpoczęciem wydarzenia.

Przez pewien czas byłem w sercu wolontariatu – w centrum rejestracji, gdzie potrzebowali ludzi do pracy biurowej. Moim zadaniem było odpowiadanie na maile i uzupełnianie ankiet księży, którzy zapomnieli np. wystać swoje zdjęcie lub inne dane.

„Wasza postęga jest wielka” – tymi słowami na rozpoczęcie Mszy Świętej dla wolontariuszy w krakowskich Łagiewnikach zwrócił się do nas metropolita Krakowski kardynał Stanisław Dziwisz. Kilka, a może kilkanaście tysięcy ubranych na niebiesko młodych we wszystkich znanych i nieznanymi mi językach śpiewali z całego serca i z całych sił: „Jesús Christ – You all my life”. Czułem, że zbliża się coś naprawdę wielkiego i pięknego. Z każdego zakątka Krakowa donosiła się muzyka, śpiew. Miasto zaczęło żyć inaczej.

Podczas uroczystego otwarcia Dni Młodzieży moim zadaniem było opiekowanie się i okazywanie wszelkiej pomocy w sektorze dla osób niepełnosprawnych. Niesamowita atmosfera panowała wśród tych ludzi. Uśmiech nie schodził z ich twarzy, a w oczach jaśniał blask prawdziwej, Bożej radości.

Następnego dnia wraz z innymi wolontariuszami witaliśmy pielgrzymów na peronie dworca kolejowego i wskazywaliśmy im drogę do potrzebnych przystanków tramwajowych lub autobusowych. Stały angielski nie stanął na przeszkodzie. Wystarczyło się uśmiechnąć i pokazać ręką w potrzebnym kierunku, a ludzie już byli wdzięczni i szczęśliwi.

Niesamowite wrażenie zrobiły na mnie ostatnie dni spotkania młodzieżowego. Miałem szczęście być przydzielonym do służby w zerowych sektorach (tych najbliższych ołtarza). Już od wczesnych godzin czekaliśmy na przybywających pielgrzymów. Byliśmy blisko znanych gwiazd, prezydenta Rzeczypospolitej Polski, ale najważniejsze, że byliśmy bardzo blisko Papieża.

Wolontariat pomimo postęgi i służby bliźnim, do czego często zachęca Ojciec Święty, jest wspaniałą okazją do poznania nowych mega otwartych ludzi. Mam nadzieję, że będziemy utrzymywać kontakt z moimi nowymi przyjaciółmi i jeszcze obowiązkowo spotkamy się z nimi za trzy lata w Panamie.

Czasami Bóg sprawia piękne prezenty... Miałam swoje szczęście i ja. Latem tego roku trafiłam na ŚDM w Krakowie.

Na wielkie spotkanie z papieżem Franciszkiem zebrała się młodzież, która chciała na różne sposoby nieustannie wychwalać Chrystusa. Ten jeden duch trzymał się w ciągu pierwszego tygodnia w różnych polskich diecezjach i w ciągu drugiego tygodnia w Krakowie, miejscu kulminacyjnym tego chrześcijańskiego wydarzenia.

Pierwszy tydzień ŚDM razem z przyjaciółmi spędziłam w archidiecezji warszawskiej. Zapoznanie się z ciekawą historią Starówki w Warszawie, jej piękną architekturą, wielkimi i świętymi ludźmi tego kraju było połączone z najważniejszym darem od Pana Boga – Eucharystią – oraz wspólną modlitwą w ciągu dnia.

Podczas drugiego tygodnia ŚDM młodzież z całego świata zebrała się w Krakowie – duchowej stolicy Bożego miłosierdzia. Serce zostało wypełnione ogromną radością i szczęściem, które płynęło od wewnątrz, bo tylko takie doświadczenia dostajesz od Boga Wszechmogącego.

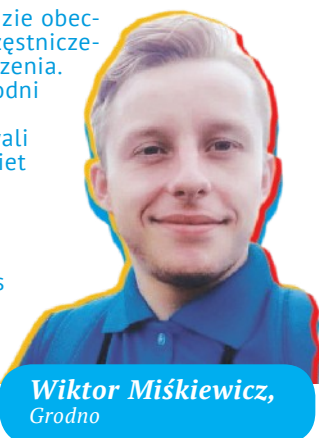
Bardzo znaczące dla mnie stało się spotkanie z papieżem Franciszkiem. Wstuchiwałam się w każde słowo Ojca Świętego i starałam się wybrać z jego przemówień coś specjalnego dla siebie. Papież wezwał nas, młodzież, pokonać strach, który może sparaliżować człowieka, i pamiętać, że bez miłosierdzia człowiek w życiu nic nie może zrobić.

Mam nadzieję, że Światowe Dni Młodzieży w Krakowie jeszcze przez dłuższy czas będą mnie inspirować, aby nieść miłosierdzie całemu światu, i przede wszystkim – swoim bliskim i znajomym.

Jako odpowiedzialny ds. młodzieży przy Konferencji Katolickich Biskupów na Białorusi towarzyszyłem białoruskim uczestnikom ŚDM od samego początku. Jako jedna wielka rodzina jechaliśmy specjalnym pociągami „Grodno–Kraków”, wspólnie przeżywaliśmy wszystkie wzruszające i radosne chwile.

Podczas ŚDM spotykaliśmy ludzi z różnych kontynentów. Najbardziej mnie wzruszyło to, że mimo różnicy języków młodzież mogła się porozumieć, wyrazić swoje uczucia, zaświadczyć, że można żyć w zgodzie i miłości jako jedna rodzina dzieci Bożych. Cieszę się, że nasza młodzież wzięła udział w tym wydarzeniu, ponieważ właśnie ci młodzi chłopcy i dziewczęta za kilka, kilkanaście lat będą decydować o losach świata. I to duchowe doświadczenie, które zdobyli w Krakowie, na pewno przyniesie dobry plon.

Także pragnę wyrazić głęboki szacunek i wdzięczność dla rodzin polskich, które serdecznie i gościnnie przyjmowały w swoich progach uczestników Dni Młodzieży. Proboszcz parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego w Krakowie, w której zamieszkaliśmy, przed ŚDM zorganizował dla swoich parafian specjalny kurs języka angielskiego i rosyjskiego. A więc ludzie przygotowali się do przyjazdu gości i chętnie otworzyli dla pielgrzymów nie tylko drzwi do swoich mieszkań, ale również swoje serca.

Wiktor Miśkiewicz,
Grodno

Anastazja Miszkura,
Gieraniony

Anna Siemak,
Smorgonie

Ks. Antoni Gremza,
koordynator ŚDM na Białorusi

Ks. bp Józef Staniewski,
Odpowiedzialny ds. młodzieży przy KKBB

Większość naszej młodzieży nigdy wcześniej nie brała udziału w ŚDM, dlatego tegoroczne spotkanie w Krakowie było dla nich wielkim odkryciem i poznaniem Powszechnego Kościoła młodych.

Oczywiście można było by leżeć w domu na kanapie i śledzić to wydarzenie w telewizji lub w Internecie. Ale co innego jest, gdy człowiek sam wyjeżdża na spotkanie i doświadcza tej niesamowitej atmosfery, ducha radości i jedności, różnorodności narodów i języków.

Wszystko to robi niezapomniane wrażenie i pozostawia wielki ślad w duszy. Podczas takich spotkań człowiek odczuwa siebie częścią żywego i prawdziwego Kościoła. To doświadczenie wspólnoty jest jednym z najpiękniejszych owoców uczestnictwa w ŚDM. Wśród białoruskich chłopców i dziewcząt był widoczny duchowy entuzjazm, radość i euforia, kiedy prezentowali swój kraj poprzez śpiew, taniec i świadectwa. To dla nich bardzo ważne, że mają swoją tożsamość i są dowartościowani przez innych.

W tym roku tematem przewodnim spotkania był temat Bożego miłosierdzia. To skłaniało do zastanowienia się nad pytaniem, jak Kościół ma dalej postępować za Jezusem w duchu miłosierdzia. Było to także wezwanie dla mnie jak dla duszpasterza, aby znaleźć odpowiedni sposób do przekazania młodzieży tej tajemnicy, by ona również żyła miłosierdziem Bożym, nie bała się mu zaufała i dzieliła się nim z innymi.

Oczywiście, ŚDM każdy przeżył na swój sposób... Lecz jedno jest pewne: nie zważając na trud i zmęczenie, podczas tego spotkania mieliśmy wiele radosnych, szczęśliwych i niepowtarzalnych chwil spędzonych wspólnie z młodzieżą z całego świata.

Materiały strony przygotowali ks. Jerzy Martinowicz, Angelina Pokaczajło i Kinga Krasicka

Park Miłosierdzia powstanie w Polsce

On zostanie utworzony na terenie Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się!” przy sanktuarium Świętego na Białych Morzach w Krakowie. Premier Polski Beata Szydło i arcybiskup Krakowa kard. Stanisław Dziwisz zasadzili pierwsze drzewa na tym miejscu.

Z inicjatywą założenia niezwykłego parku na pamiątkę wielkiego dla Polski czasu, jakim są Światowe Dni Młodzieży 2016 i spotkanie młodych z papieżem Franciszkiem, wystąpili leśnicy. Wkrótce w parku zostaną posadzone sadzonki wiecznie zielonego drzewa cisu, które wyrosły z nasion pobłogosławionych przez papieża Benedykta XVI.

Odbyły się uroczystości pogrzebowe ks. Jacquesa Hamela

85-letni kapłan tragicznie zmarł podczas Eucharystii z rąk islamistów, którzy podcięli mu gardło. Papież Franciszek nazwał zmarłego „świętym kapłanem, który zmarł w chwili ofiarowania modlitwy o pokój”.

Na trumnie zamordowanego kapłana położono białą albę i symbolizującą męczeństwo czerwoną stulę. Pogrzeb odbył się w katedrze Najświętszej Maryi Panny w Rouen, gdzie wierni także modlili się o pokój dla świata. W liturgii uczestniczyło ok. 1,5 tys. wiernych oraz 150 muzułmanów, którzy swą obecnością w katolickiej świątyni demonstrowali sprzeciw wobec terroryzmowi.

Zakonnica z „The Voice of Italy” zaśpiewała dla pielgrzymów

Siostra Cristina Scuccia wystąpiła na placu Szczepańskim podczas Festiwalu Halleluya w Krakowie. Uczestnicy koncertu usłyszeli w jej wykonaniu popularne utwory, w tym także te, które wykonywała podczas udziału w znanym talent show.

Siostra Cristina wygrała muzyczny show „The Voice of Italy” dwa lata temu, po czym zyskała ogromną popularność w Internecie. Choć była krytykowana przez konserwatywnych przedstawicieli środowisk kościelnych za udział w komercyjnym programie, siostry ze zgromadzenia urszulanek, do którego należy utalentowana zakonnica, wytrwale ją wspierały w muzycznej karierze.

Kinga Krasicka

Pracownicy redakcji składają wyrazy szczerzej wdzięczności ks. Pawłowi Sołobudzie, który przez siedem ostatnich lat był redaktorem naczelnym gazety „Słowo Życia”. W tym okresie wydanie znacznie się zmieniło: pojawili się nowi autorzy i nowe rubryki, gazeta stała się kolorowa, wyszła w wersji elektronicznej. Dzięki staraniom ks. Pawła, w telewizji państwowej wznowiono transmisję programu „Symbol wiary”, w radiu pojawił się program „Głos Ewangelii”, powstała strona internetowa diecezji grodnensis.by. Z jego inicjatywy zostało utworzone duszpasterstwo pracowników środków masowego przekazu, w 2012 roku odbył się I Kongres Mediów Katolickich. Pod przewodnictwem zainteresowanego redaktora media diecezji grodzieńskiej wyszły na nowy poziom.

Księżu Pawle! Niech Pan Bóg nadal inspiruje Księdza do dobrych uczynków, daje siły i cierpliwość dla ich realizacji. Niech Maryja otacza Księdza matczyną miłością i opieką, a Duch Święty, obecny w parafii Grodno-Olszanka, obdarza swoimi darami i pomaga godnie pełnić posługę kapłańską. Bóg zapłać!

Zespół redakcyjny „Słowa Życia”

Uroczystości z okazji rocznicy rozstrzelania sióstr męczennic odbyły się w lesie Botorowskim

30 lipca miejsce tragicznej śmierci nazaretanek z Nowogródka odwiedzili liczni pielgrzymi, wśród których uczestnicy VII Pieszej pielgrzymki Grodno – Nowogródek oraz wierni z Nowej Myszy (diecezja pińska). W modlitwie uczestniczyły także siostry zakonne ze Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu.

Mszy św. przy krzyżu ustawionym w miejscu rozstrzelania przewodniczył biskup pomocniczy archidiecezji mińsko-mohylewskiej Jerzy Kasabucki. W homilii hierarcha wezwał wiernych za przykładem sióstr męczennic z Nowogródka nie być obojętnymi na ludzki ból, ale z miłością i szacunkiem odnosić się do siebie nawzajem.

Na zakończenie Mszy św. siostra Laura Szukielowicz, przełożona dzisiejszej no-

wogródzkiej wspólnoty sióstr nazaretanek, wyraziła wdzięczność obecnym za wspólną modlitwę. Zakonnica powiedziała, że „z każdej ofiary Bóg obudza siłę i na nowo rozpala wiarę”.

W Mirskim zamku poświęcili odnowioną kaplicę św. Krzysztofa

Wydarzenie zostało połączone z obchodami 400-lecia śmierci księcia Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła „Sierotki”, który w końcu XVI w. założył i poświęcił na cześć swojego patrona katolicką kaplicę w zamku.

Uroczystość rozpoczęła się w kościele parafialnym św. Mikołaja w Mirze. Witając licznych wiernych, miejscowy proboszcz ks. Aleksander Sewastianowicz wyraził wielką radość z faktu, że to wydarzenie odbywa się w dzień liturgicznego wspomnienia św. Krzysztofa.

Następnie obecni przeszli do zamku, gdzie ks. bp Aleksander Kaszkiewicz poświęcił kaplicę. Hierarcha podkreślił, że w tym miejscu człowiek może „upiększyć

swoją duszę przez modlitwę i łaskę Bożą”, a wzywając o wstawiennictwo świętego Krzysztofa, uzyskać od Pana błogosławieństwo i wsparcie.

Młodzież z diecezji grodzieńskiej odpoczęła w obozie parafiadowym w Polsce

Podczas wspólnego wypoczynku chłopaki i dziewczyny demonstrowali swoje zdolności teatralne, brali udział w tańcach integracyjnych i zawodach sportowych, podróżowali po miastach polskich z ciekawą przeszłością.

Oboz parafiadowy został zorganizowany dla uczestników Międzynarodowej Parafii Dzieci i Młodzieży w Warszawie i polegał na triadzie: „Świątynia – Teatr – Stadion”.

W tym roku szczególne znaczenie organizatorzy poświęcili bloku „Świątynia”. Każdy dzień rozpoczynał się Mszą św. i specjalnym kazaniem, przygotowanym przez dk. Denisa Brazyńskiego. Diakon proponował uczestnikom w ciągu 10 dni zastanawiać się nad Bożymi przykazaniem. Wyniki rozwa-

zań były codziennie przedstawiane w formie pantomim, które młodzież prezentowała podczas wieczornych modlitw.

WYŻSZE SEMINARIUM DUCHOWNE W GRODNIĘ CZeka NA NOWYCH KANDYDATÓW!

Przyjmowanie dokumentów odbywa się w rektoracie seminarium każdego dnia (oprócz niedziel i uroczystości) po uprzednim zapisie. Adres Wyższego Seminarium Duchownego: Białoruś, Grodno, 230025, ul. Paryskiej Komuny 1; e-mail: wsd@grodnensis.by; tel: (8-0152) 77-02-34.

Druga tura egzaminów wstępnych rozpocznie się 16 sierpnia o godzinie 10.00. Podczas egzaminów kandydaci powinni wykazać się podstawową wiedzą z katechizmu i aktualnego życia Kościoła katolickiego.

Kandydaci powinni przedstawić następujące dokumenty:

- podanie o przyjęcie do seminarium z motywacją swojej decyzji,
- własnoręcznie napisany życiorys,
- świadectwo ukończenia szkoły średniej albo innej uczelni,
- metrykę chrztu,
- metrykę bierzmowania,
- świadectwo ukończenia nauki religii,
- opinię księdza proboszcza,
- zaświadczenie lekarskie,
- paszport i jego ksero (strony 31–33),
- książeczkę wojskową (dowód rejestracyjny) i jej ksero,
- 4 zdjęcia (3x4 cm).

Więcej informacji o życiu seminarium można odnaleźć na oficjalnej stronie WSD w Internecie pod adresem wsd.grodnensis.by.

OGŁOSZENIA

WDZIĘCZNOŚĆ BOGU ZA DAR POWOŁANIA

W dniu 28 sierpnia o godzinie 12.00

w bazylice katedralnej św. Franciszka Ksawerego w Grodnie odbędzie się uroczysta Msza św. z okazji srebrnego jubileuszu posługi zakonnic ze Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu. Eucharystii będzie przewodniczył ks. biskup Aleksander Kaszkiewicz.

Serdecznie zapraszamy!

PARAFIA ŚW. MAKSYMILIANA I ŚW. STANISŁAWA W KOROBCZYCACH ZAPRASZA NA PIELGRZYMKĘ AUTOKAROWĄ DO POLSKICH SANKTUARIÓW

Trasa: Grodno – Licheń – Poznań – Gniezno – Toruń – Grodno.

Czas trwania: 4 dni.

Data: 22–25 września.

Informacje szczegółowe pod numerem telefonu:
(8-0152) 67-47-24, (8-029) 583-07-02, (8-029) 887-10-24.

ZAPRASZAMY NA PIESZĄ PIELGRZYMKĘ DO MATKI BOŻEJ OSTROBRAMSKIEJ W WILNIE

Trasa: Białystok – Grodno – Wilno.

Data: 16–25 sierpnia.

Hasło: „Bądźcie miłosierni”.

Program:

16 sierpnia – wyjście z archikatedry białostockiej po Mszy św. o godz. 5.30.

18 sierpnia – przyjazd do Grodna i Msza św. w kościele parafialnym Znalezienia Krzyża Świętego (pobernardyński).

19 sierpnia – Msza św. o godz. 7.30 w kościele pobernardyńskim i dołączenie do pielgrzymki wiernych z diecezji grodzieńskiej.

24 sierpnia – przyjazd do Wilna, Msza św. o godz. 16.00.

25 sierpnia – oficjalne zakończenie pielgrzymki Mszą św. w sanktuarium Matki Bożej Miłosierdzia w Wilnie.

Od pielgrzymów wymagane jest posiadanie w paszporcie ważnej wizy Schengen. Bardziej szczegółowe informacje można otrzymać u ks. Pawła Bezapowicza pod numerem telefonu: (8-029) 266-77-03.

WYNIKI SONDY

Czy będziesz brał(a) udział w uroczystości Matki Bożej Trokielskiej?

Większość respondentów wypowiedziała się za tym, że wzięła udział w pieszej pielgrzymce do Matki Bożej Trokielskiej. Duża ilość przyjechała na uroczystość samochodem, jeszcze część – autokarem. Tylko niektórzy odwołali się na brak czasu, brak możliwości dojazdu i uciążliwość drogi.

KOMENTARZ

Wyniki kolejnej sondy pokazują, że lud wierny naszej krainy wielką czią i szacunkiem otacza Najświętszą Maryję Pannę. Stąd też w tegorocznych uroczystościach odpustowych w Trokielach udział wzięło wielu pielgrzymów, którzy przybyli ze swoimi intencjami do diecezjalnego sanktuarium Matki Bożej Królowej naszych rodzin. Dla ogromnej większości z nas Maryja, jak w każdym domu matka, była od zawsze. Taka jest prawda, że nie ma mieszkania, ani domu rodzinnego, w którym nie znajdowałby się obraz Matki Bożej, szanowanej w niezliczonych słynących cudami wizerunkach. Maryja zawsze ze swoim błogosławieństwem Matki idzie wraz z człowiekiem przez życie.

W modlitwie wspominamy zmarłych duszpasterzy:

17 sierpnia 1978 r. – ks. Stanisław Chodyko, prob. Gierwiaty;
17 sierpnia 1978 r. – ks. Czesław Szejn, prob. Raduń

Podczas przygotowania wiadomości wykorzystano strony internetowe: grodnensis.by, catholic.by

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!
Witam wszystkich czytelników rubryki młodzieżowej „Na skrzyżowaniu”. W dzisiejszym numerze zastanowimy się nad samokontrolą, świadomym wyborem i warunkami sukcesu. Namalujemy portret zwycięzcy i opracujemy harmonogram treningów dla poprawy siły woli.
Naprzód z Bogiem!

Osiągnąć wysoką samokontrolę

CYTAT Z BIBLI: „Człowiek nieopanowany jest jak miasto z rozwalonym murem” (Prz 25, 28)

W Piśmie Świętym czytamy, że ten, kto łatwo ulega wpływom z zewnątrz, jest jak miasto z rozwalonym murem. Brak murów czyni miasto bezbronny i pozwala przeciwnikowi łatwo zapanować nad nim. Granicą od szkodliwych wpływów powinna być powściągliwość, do której człowiek musi dążyć.

INTENCJA MIESIĄCA: aby sport był okazją do braterskiego spotkania między narodami i przyczyniał się do sprawy pokoju na świecie

Na jednej z audiencji generalnych papież Franciszek podkreślił, że sport jest uniwersalnym językiem, który łączy narody, i wezwał wiernych traktować sport jako „ćwiczenie w cnocie, w trakcie całościowego rozwoju ludzi i społeczności”. Podczas Igrzysk Olimpijskich w Rio de Janeiro Papież zachęca katolików na świecie modlić się w intencji ustawienia poprzez sport dobrych relacji między ludźmi.

PRZEDMIOT ROZWAŻAŃ MIESIĄCA: zwycięstwo

Sport, podobnie jak życie chrześcijańskie jest walką. A w tej sprawie, aby wygrać, nie wolno się poddawać. Warto zauważyć, że każde zwycięstwo – to przede wszystkim zwycięstwo nad samym sobą. Dlatego warto nauczyć się u sportowca cechom tak ważnym i koniecznym, jak wytrwałość, pracowitość, samoorganizacja, dyscyplina. Wszystkie te cechy rysują portret zwycięzcy.

CEL MIESIĄCA: osiągnąć wysoką samokontrolę

Często człowiekiem kierują pragnienia, pokusy, instynkty, przyzwyczajenia itp. Pod ich władzą osoba staje się marionetką, nie zdolną do dokonywania świadomych wyborów. Samokontrola pozwala zaś działać świadomie i celowo, co pomaga człowiekowi osiągnąć maksymalnie możliwe wyniki. Ktoś ma tą jakość słabo wyrażoną, ktoś – mocno. Aby wspiąć się na wysoki poziom, trzeba nieustannie ćwiczyć ją w życiu.

SPRAWA MIESIĄCA: trenować siłę woli

Siła woli nie może pojawić się znikąd. Jest to cecha charakteru wypracowywana przez liczne treningi. Warto codziennie stawiać przed sobą nowe zadania. Na przykład, obudzić się wcześniej, aby więcej czasu potrwać na modlitwie, lub poświęcić dodatkowy dzień postu w określonej intencji. O wolę opiera się samokontrola, dzięki której rodzi się wolność od ograniczeń zewnętrznych, pewność siebie, wiara we własne zdolności i umysł.

Do jakich świętych zwracać się ze szczególną prośbą o wstawiennictwo w sierpniu?

Św. Jan (4 sierpnia), św. Dominik (8 sierpnia), św. Filomena (10 sierpnia), św. Klara (11 sierpnia), św. Maksymilian (14 sierpnia), św. Stefan (16 sierpnia), św. Helena (18 sierpnia), św. Róża (23 sierpnia), św. Józef (25 sierpnia), św. Augustyn (28 sierpnia), św. Rajmund (31 sierpnia).

Wszelkie uwagi i propozycje piszcie na adres redakcji lub na adres elektroniczny autora rubryki pokachailo.lina@gmail.com.

Angelina Pokaczajło

PIOSENKA MIESIĄCA: „Nie poddawaj się”, zespół „Oni”

Aby przetrwać w walce życiowej, konieczne jest wsparcie Chrystusa. W piosence brzmi wezwanie: „Nie mogę bez Ciebie, Jezu, pomóż mi!”. Smutne zwrotki o braku chęci i sił zmieniają się durowym refrenem: „Nie poddawaj się! Nie martw się! I jeśli nagle spadłeś, wstawaj!”. Wykonawca kieruje wzrok słuchacza do nieba, aby zanurzyć się w ojcowskiej miłości.

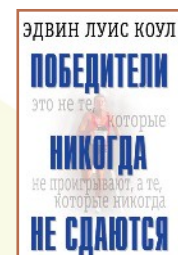
KSIĄŻKA MIESIĄCA: „Zwycięzcy nigdy się nie poddają”, Edwin Cole

Dzięki tej książce dowiesz się, jak wygrać, zawierając wszystkie swoje problemy Bogu. Popularny chrześcijański autor Edwin Cole opisuje zasady proporcji między miarą ludzkiej odpowiedzialności i Bożego zamysłu, oferuje skuteczne porady i prawdy biblijne, dotyczące postępowania w okresie zmian i kryzysów. Szczegółowo opowiada, jak nie poddać się chęci, aby „opuścić ręce” i dzielnie pokonać przeszkody.

OSOBA MIESIĄCA: święty Rajmund

Urodził się w 1200 roku w miejscowości Portell (Hiszpania) w rodzinie szlacheckiej. Ponieważ przyszedł na świat za pomocą zabiegu operacyjnego, nazwano go Nonnatus (Nienarodzony). Mając 24 lata wstąpił do zgromadzenia zakonnego mercedariuszy, czyli Zakonu Najświętszej Maryi Panny Miłosierdzia dla Odkupienia Niewolników. Wystąpił do Algierii w celu wykupywania chrześcijan z niewoli arabskiej. Po wyczerpaniu funduszy zdecydował się sam pozostać jako niewolnik w zamian za jednego z uwięzionych. Aby nie zaczął przemawiać kazań do innych, przebito mu wargi i zawieszono na nich zamek. W 1239 roku zakon mercedariuszy wykupił Rajmunda z niewoli i on powrócił do Hiszpanii. Papież Grzegorz IX w nagrodę mianował uwolnionego kardynałem. Nabyte w niewoli choroby i ogólne osłabienie organizmu sprawiły, że Rajmund zmarł dnia 31 sierpnia 1240 roku. Pochowany został w Barcelonie. Kanonizował go papież Aleksander VII w 1657 roku. Jest patronem pobożności, niemowląt, pobożników.

Dlaczego potrzebujemy kierownika duchowego? Jak go wybrać?

Potrzeba kierownictwa duchowego wyrasta także z natury ludzkiej. Nikt nie może być bowiem obiektywnym sędzią w swojej sprawie. Stałe korzystanie z kierownictwa jest szczególnie przydatnym środkiem w zaparcu się siebie i wyrzeczeniu się nieuporządkowanej miłości własnej.

Doświadczenie uczy, że wiele osób bez kierownictwa gubi się w życiu duchowym. Napotykać liczne trudności szybko przekonują się o nielatości pójścia naprzód „o własnych siłach”. Św. Franciszek Salezy i św. Alfons Liguori akcentują potrzebę kierownictwa dla osób świeckich, które podejmują życie duchowe, bowiem „dusza bez kierownika to jak łódź bez sternika”.

Kierownik duchowy jest świadkiem tego, co dzieje się między Bogiem a człowiekiem. Pomaga rozoznawać i realizować wymagania Chrystusa. Przez niego sam Duch Święty kieruje.

W procesie kierownictwa duchowego pierwszorzędną osobą jest Bóg, dalej wychowanek, a na trzecim miejscu – towarzyszący kierownik duchowy. Można wymienić kilka specyficznych zadań stałego spowiednika i kierownika duchowego. On towarzyszy penitentowi na drodze nawracania się, w pracy nad sobą, modlitwie, w uchwyceniu tego, jak Bóg chce go wewnętrznie oczyścić na drodze życia duchowego. Może pomóc w wypracowaniu regularnej spowiedzi, sposobu robienia rachunku sumienia i spowiadania się, radzi jak pokonywać różne trudności duchowe i moralne.

Jak więc znaleźć i wybrać kapłana na stałego spowiednika? Najprostszym rozwiązaniem wydaje się to, aby skorzystać z dotychczasowych doświadczeń spowiedzi u różnych kapłanów. Zwykle z grona tych kapłanów można dokonać dobrego wyboru.

Ważne jest, aby motywacja wyboru stałego spowiednika miała charakter duchowy, a nie wynikała tylko z uczuciowego przywiązania się do kapłana. Aby ta decyzja na drodze wiary łączyła się z postawą szczerości i otwartości oraz pokory i ufności wobec wybieranego kapłana. Konieczne jest również, aby praktykować regularną modlitwę osobistą oraz być gotowym do podejmowania trudu życia duchowego i pracy nad sobą. Mając takie usposobienie można prosić danego kapłana o stałą posługę w sakramencie pokuty i pojednania. Można to uczynić podczas spowiedzi u niego. Jeśli wyrazi zgodę na posługę stałego spowiednika, warto umówić się z nim na spowiedź generalną z całego życia albo na rozmowę poza spowiedzią (objętą również całkowitą tajemnicą), aby więcej powiedzieć mu o sobie, zwłaszcza o swym stanie duchowym, głównych słabościach i problemach.

Szczegółowe sprawy z częstotliwością i sposobem spowiedzi penitent już uzgadnia ze swoim wybranym kierownikiem duchowym.

O. dr Andrzej Szczupal CSsR

ŻYCIE KOŚCIOŁA W OBIEKTYWIE

„Dotknij miłosierdzia Bożego”

Pod takim hasłem odbyła się pieszka pielgrzymka z Grodna do sanktuarium Pana Jezusa Frasobliwego w Rosi. Ona wyruszyła z parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny i była już 15. z kolei. W podróży wzięli udział wierni różnych kategorii wiekowych: dzieci, młodzież i dorośli. Oni wspólnie nieśli do stóp Jezusa Frasobliwego wszystkie sprawy i intencje Kościoła na Grodzieńszczyźnie oraz modlitwę za rodziny.

Witaj, Mały Przyjacielu! Pewnie nie raz mogłeś usłyszeć: „nie uda ci się, nawet nie próbuj”, „nie starczy sił, zostaw”. A gdzieś tam w środku rozumiałeś, że mógłbyś, mimo tego, że miałeś wątplenia.

Dzisiaj proponujemy Ci zastanowić się nad tym, że trzeba wierzyć w siebie, nie zważając na niewiarę innych.

Żabki i wysoka wieża

Pewnego razu żabki postanowiły zorganizować konkurs między sobą: kto pierwszy wespnie się na szczyt wieży.

Zebrali się wielu ciekawskich. Każdy chciał zobaczyć, jak żabki będą skakać, i wraz z tym pośmiać się z uczestników. Oczywiście, nikt z widzów nie wierzył, że ktoś zdoła wspiąć się na górę.

Rywalizacja rozpoczęła się. Z różnych stron zaczęły dolatywać okrzyki:

– Nic wam się nie uda! Jest to bardzo trudne! Wieża jest zbyt wysoka! Nie ma szans!

Jedna po drugiej żabki spadały na dół. Niektóre zaś nadal wspinały się na górę. Tłum krzyczał głośno:

– Zbyt trudne! Żaden z was nie jest w stanie tego zrobić!

Wkrótce żabki zmęczyły się i spadły. Z wyjątkiem jednej, która wspinała się coraz wyżej i wyżej... Była jedyną, która zdołała wspiąć się na sam szczyt wieży.

Wszyscy zaczęli pytać zwycięzcę, jak udało mu się znaleźć w sobie tyle sił. Okazało się, że mistrz był głuchy.

Jakie zawody zdecydowały zorganizować żabki?
Co wykrzykiwali widzowie, którzy zgromadzili się, aby spojrzeć na rywali?
Dlaczego żabki jedna po drugiej spadały na dół?
Dzięki czemu zwycięzca wygrał zawody?
Co to znaczy „być głuchym” do ludzi, którzy w ciebie nie wierzą?

Angelina Pokaczajło

Z GŁĘBI SERCA

Czcigodnemu Księdzu Pawłowi Zwierzyńskiemu

z okazji Urodzin składamy serdeczne życzenia: mocnego zdrowia, siły, mądrości i cierpliwości na drodze kapłańskiej, na którą powołał Cię Bóg Wszechmogący.

Niech Jezus miłosierny przytuli Cię do swojego Najświętszego Serca, Duch Święty nieustannie zsyła swe dary, a Najświętsza Maryja Panna otacza swoją miłością i opieką. Jesteśmy szczęśliwi i wdzięczni Bogu za to, że jesteś z nami. Dziękujemy za pracę w naszej parafii, piękne, mądre i pouczające kazania, dobroć i skromność oraz czułe serce, a Twej mamie – za syna kapłana.

Z modlitwą i szacunkiem wierni z parafii św. Jerzego w Wornianach

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi Waleremu Bykowskiemu

z okazji Urodzin składamy najserdeczniejsze życzenia. Niech Bóg miłosierny, któremu zaufałeś, błogosławi Tobie w posłudze kapłańskiej, Maryja, Matka kapłanów, otacza swoją opieką zawsze i wszędzie, a Duch Święty stale obdarza swymi łaskami. Życzymy radości i pokoju, dziękujemy za posługę kapłańską i szczerzy uśmiech.

Z modlitwą Franciszkański Zakon Świeckich z Wielkich Ejsmontów i Kółko Żywego Różańca z Wielkich Jodkiewicz

Czcigodnemu Księdzu Waleremu Bykowskiemu

z okazji Urodzin przesyłamy Ci wiązankę najpiękniejszych życzeń: mocnego zdrowia, pomyślności, cierpliwości, miłości, dobrych i życzliwych ludzi na drodze kapłańskiej. Dziękujemy Ci za duchową opiekę nad uczestnikami Apostolatu Wieczystej Modlitwy za Kapłanów „Margaretką”, za czułość, nieustanny trud, szczerą modlitwę, cierpliwość, dobroć i zrozumienie. Niech Bóg Wszechmogący dodaje Ci sił, Duch Święty nadziela mądrością i pokojem, Jezus służy przykładem na drodze kapłańskiej, a Matka Boża Nieustająca Pomocy zawsze Cię strzeże.

Z modlitwą Apostolat „Margaretką”

Czcigodnemu Księdzu Jerzemu Bartoszewiczowi

z okazji Urodzin życzymy wszelkich łask Bożych,

natchnienia Ducha Świętego, opieki Matki Bożej. Niech Jezus, którego codziennie trzymasz w swych dłoniach, błogosławi Ci. Niech zdrowie i energia Ci towarzyszą, niepowtarzalny jak promień słońca uśmiech nie schodzi z twarzy, a posługa Bogu i ludziom przynosi radość i zadowolenie.

Z modlitwą Apostolat „Margaretką” z kościoła w Żyrmunach

Czcigodnemu Księdzu Jerzemu Bartoszewiczowi

z okazji Urodzin składamy Ci wiązankę najpiękniejszych życzeń. Niech Pan obdarza Cię potrzebnymi łaskami, Matka Boża opiekuje się Tobą, a święty Patron zawsze będzie obok w trudnych chwilach życia. Życzymy niegasnącego zapału w pracy duszpasterskiej, uśmiechu na twarzy, sił i natchnienia w służbie Bogu i ludziom. Dziękujemy za troskę o naszą wspólnotę, dobre słowo, uwagę i czułość.

Wierni parafianie z kościoła Znalezienia Krzyża Świętego w Żyrmunach

Czcigodnemu Księdzu Wiktorowi Subielowi

z okazji Imienin i 19. rocznicy święceń kapłańskich życzymy Ci mocnego zdrowia, duchowych i fizycznych sił dla dalszej posługi, pomocy Bożej w realizacji planów duszpasterskich. Niech dobry Bóg obdarza Cię wszelkimi potrzebnymi darami i łaskami oraz wzmacnia w pełnieniu niełatwej posługi kapłańskiej. Patron święty niech się modli za Ciebie przed ołtarzem Pańskim, a Duch Święty oświeca i prowadzi Cię do celu. Niech Twój światłem każdy Twój dzień. Niech wszyscy ludzie, których spotykasz na swojej drodze, darzą Cię życzliwością i dobrocią. Niech Jezus zawsze będzie Twym Przyjacielem, a Jego Matka przytuli Cię do swego serca. Dziękujemy za opiekę duchową, troskę o wspólnotę i uwagę do każdego parafianina, za naukę, szczerą modlitwę i cierpliwość. Szczęść Boże!

Z modlitwą członkowie Apostolskiego Dzieła Pomocy Dusiom Czystym z kościoła Trójcy Świętej w Surwiłłach

Czcigodnemu Księdzu Anatolowi Zacharzewskiemu

z okazji Imienin z całego serca życzymy Ci mocnego zdrowia, długich lat życia, pogody

ducha, codziennej radości, sił dla dalszej pracy kapłańskiej. Niech dobry Bóg wynagrodzi Ci za Twoją dobroć, a Matka Boża nieustannie troszczy się o Ciebie. Szczęść Boże!

Z modlitwą członkowie Apostolskiego Dzieła Pomocy Dusiom Czystym z Michaliszek

Czcigodnemu Księdzu Witalemu Wnorowskiemu

z okazji Imienin z okazji Imienin składamy najserdeczniejsze życzenia: błogosławieństwa Bożego na co dzień, mocnego zdrowia na długie lata życia, wielu sił i wytrwałości w pracy kapłańskiej. Niech obok zawsze będą dobrzy i życzliwi ludzie, a Matka Boża opiekuje się w każdej chwili życia.

Z pamięcią w modlitwie członkowie Apostolskiego Dzieła Pomocy Dusiom Czystym z Odelska

Czcigodnemu Księdzu Włodzimierzowi Hulajowi

z okazji Imienin przesyłamy serdeczne życzenia: zdrowia, pogody ducha oraz niegasnącego zapału do głoszenia Słowa Bożego. Niech dobry Bóg sprawi, aby spełniały się Twoje plany i zamiary, a Najświętsza Maryja Panna prowadzi drogą powołania.

Z modlitwą członkowie Apostolskiego Dzieła Pomocy Dusiom Czystym z Lidy

Czcigodnemu Księdzu Wincentowi Lisowskiemu

w dniu Imienin przesyłamy serdeczne życzenia zdrowia, optymizmu, słonecznych dni oraz radości. Niech Twoja posługa na Niwie Pańskiej przynosi satysfakcję i obfite owoce. Dziękujemy za wszelkie starania, troskę o ludzi, mądre słowa, dobre serce i ciepły uśmiech.

Z modlitwą członkowie Apostolskiego Dzieła Pomocy Dusiom Czystym z Lidy

Czcigodnemu Księdzu Wiktorowi Chańko

z okazji Imienin z całego serca życzymy Ci zdrowia, szczęścia i radości. Niech Duch Święty oświeca swym światłem każdą minutę Twojego życia, niech Matka Najświętsza opiekuje się nieustannie, a Jezus zawsze będzie Twoim Przyjacielem. Szczęść Boże!

Z pamięcią w modlitwie członkowie Apostolskiego Dzieła Pomocy Dusiom Czystym z Mostów

Czcigodnemu Księdzu Wiktorowi Subielowi

z okazji Imienin przesyłamy serdeczne życzenia: dobrego zdrowia, mocnej wiary i nadziei, codziennej radości, dobrych i życzliwych ludzi na drodze kapłańskiej, osiągnięcia wszystkich postawionych celów oraz pomocy Bożej na każdy dzień życia.

Z pamięcią w modlitwie członkowie Apostolskiego Dzieła Pomocy Dusiom Czystym z Diecezji Grodzieńskiej

Czcigodnemu Księdzu Olegowi Żurawskiemu

z okazji Imienin przesyłamy serdeczne życzenia: niech Pan Bóg codziennie obdarza Cię swoją opieką, Duch Święty nieustannie czuwa nad Tobą, a Matka Najświętsza i święty Patron opiekują się w każdym dniu posługą kapłańską oraz dodają Ci siły i odwagi w pełnieniu tak niełatwej pracy.

Z modlitwą członkowie Apostolskiego Dzieła Pomocy Dusiom Czystym ze Smorgoni

Czcigodnemu Księdzu Ludwikowi Stanisławskiemu

w dniu Imienin składamy serdeczne życzenia codziennej opieki Najświętszej Maryi Panny i Pana Jezusa. Niech ta droga, którą wybrałeś, będzie szczęśliwa i błogosławiona, a serce niech zawsze raduje się z każdego przeżytego dnia. Szczęść Boże!

Z pamięcią w modlitwie członkowie Apostolskiego Dzieła Pomocy Dusiom Czystym z Hniezna

Czcigodnej Siostrze Annie

z okazji Imienin składamy Ci wiązankę najpiękniejszych życzeń: mocnego zdrowia, pogody ducha, radości i nadziei na każdy dzień oraz nieustannej opieki Matki Bożej, obfitych darów Ducha Świętego i wszelkich łask Bożych. Niech obok Ciebie zawsze będą życzliwi i dobrzy ludzie, a uśmiech nigdy nie zniknie z Twojej twarzy. Szczęść Boże!

Wierni ze w. Girowicze

Czcigodnemu Księdzu Władysławowi Surwile

w dniu Imienin składamy najserdeczniejsze życzenia: mocnego zdrowia na długie lata i obfitych łask Bożych w pracy duszpasterskiej. Dziękujemy za uśmiech, troskę i czułe serce, a także za piękne mądre pouczanie dla nas i naszych

dzieci. Niech Pan Jezus przytuli Ciebie do swego serca, a Matka Boża opiekuje się Tobą zawsze i wszędzie.

Z modlitwą prababcia z prawnuczką Oleńką z Lidy-Fary

Szanownej Siostrze Maryi Stasiewicz

z okazji Imienin składamy najserdeczniejsze życzenia. Zdrowia, radości i pomyślności na służbie Bogu i ludziom. Niech Twoje serce zawsze będzie odkryte dla wszystkich, a każdy dzień przynosi radość i spokój. Niech Matka nasza Maryja opiekuje się Tobą i przytuli do swojego serca, a Jezus Chrystus kroczy z Tobą tą drogą, którą wybrałaś. Modlimy się i pamiętamy o Tobie.

Alicja i Witalij Woronowscy ze Smorgoni

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi Olegowi Żurawskiemu

z okazji Urodzin składamy serdeczne życzenia połączone z modlitwą. Życzymy obfitych łask Bożych, zdrowia na długie lata, darów Ducha Świętego, wytrwałości na drodze kapłańskiej, którą wyznaczył dla Ciebie Bóg Wszechmogący. Niech Ojciec Ci błogosławi, Jezus Chrystus pomaga być wiernym kapłanem, Duch Święty oświeca i prowadzi Bożymi drogami, a Maryja Wspomożenie Wiernych po macierzyńsku Tobą się opiekuje.

Zakrytych Dziesięciu, ministrantów oraz parafianie z kościoła św. Michała Archanioła w Smorgoniach

Czcigodnemu Księdzu Waleremu Bykowskiemu

z okazji Urodzin z całego serca życzymy Ci dużo łask Bożych na każdy dzień życia i posługi kapłańskiej, obfitych darów Ducha Świętego, nieustannej opieki świętego Patrona oraz realizacji wszystkich szlachetnych planów i zamiarów, pogody ducha, optymizmu i dobrych ludzi obok.

Z pamięcią w modlitwie wierni z Odelska

Czcigodnemu Księdzu Pawłowi Zwierzyńskiemu

z okazji Urodzin z całego serca życzymy Ci błogosławieństwa Bożego. Niech każdy dzień życia będzie pełny zdrowia, szczęścia i radości. Niech Duch Święty oświeca Cię i prowadzi Bożymi ścieżkami,

Matka Najświętsza opiekuje się Tobą, a praca na niwie Pana przynosi obfite owoce. Szczęść Boże!

Z modlitwą i wdzięcznością parafianie z kaplicy św. Jerzego w Woronie

Szanownej Pani Irenie Pieczyńskiej

z okazji Urodzin życzymy Ci zdrowia, radości i wytrwałości. Niech Duch Święty obdarza Cię wszelkimi łaskami, Matka Najświętsza broni od wszelkiego zła, a Pan Jezus nieustannie obdarza swoimi darami.

Franciszkański Zakon Świeckich i Kółko Żywego Różańca, Teolin

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi Waleremu Bykowskiemu

z okazji Urodzin składamy Ci serdeczne życzenia: mocnego zdrowia, radości, pogody ducha, siły i wytrwałości w służbie Bogu i ludziom. Dziękujemy za troskę o naszą wspólnotę, głoszenie Słowa Bożego, szczerą i czułą. Niech Pan obdarza Cię potrzebnymi łaskami, Matka Boża opiekuje się, a święty Patron będzie obok w trudnych chwilach życia.

Z głębokim szacunkiem parafianie i Kółko Różańcowe pw. św. Jana Nepomucena ze Staniewic

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi Waleremu Bykowskiemu

z okazji Urodzin przesyłamy Ci serdeczne życzenia zdrowia, pomyślności i nieustanności w posłudze duszpasterskiej, błogosławieństwa Bożego, darów Ducha Świętego, opieki Matki Bożej na każdy dzień życia.

Z modlitwą wierni parafianie z Zaniewic

Z powodu śmierci Pana Jana Sawko składamy wyrazy serdecznego współczucia i słowa szczerzego żalu jego żonie Maryi oraz synom Dymitrowi i Aleksandrowi. Łączymy się z Wami w modlitwie w tym trudnym czasie.

Byli parafianie z Zelwy oraz rodziny Trubiejów i Romańczuków z Grodna

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i łączenia życzeń